

Tolstoj o smrti. Grof Lev Tolstoj, kateri je 24. p. m. že malo vstal, je pravil nekemu svojemu prijatelju, kake občutke je imel, ko je bila njegova bolezen v najhujšem štadiju. „Takrat nisem izpoznal natanko ljudi, ki so bili okrog mene; zdelo se mi je, da se vozim nepopisno naglo z visoke gore po mehkem tiru navzdol, ki me vodi, polnega rožnatih nad, v blaženo deželo. Sedaj, ko se mi zdravje zopet obrača na bolje, čutim žal zopet, da bom moral potovati še daljši ali krajši čas po negladkih potih in in močvirjih tega sveta. Kaka škoda za minute prebite nevarnosti, ko sem bil že na meji mej tem in onim svetom! Ako se mi posreči, hočem napisati knjigo, v kateri bom to povedal. Umel bom ljudi prepričati, da smrt nikakor ni strašna, ter da mora biti po tem življenju še drugo nenavadno.“

Gospodarske stvari.

Zoritev žita.

Ne oziraje se na prisiljeno dozoritev, katero povzroča nedostajanje dežja, razlikujemo na semenu, posebno na pšeničnem, v zoritvi štiri dobe:

1. Mlečna zoritev. V tem času je seme napolnjeno z mleku podobno tekočino, vse steblo pa je še zelenkasto.

2. Rumena zoritev. Mlečnata vsebina semena postaja trda in nitkasta; seme se z nohtom lahko prekolje, steblo postaja rumenkasto. Med to in naslednjo, polno zoritvijo poteče pri hladnem vremenu 8—12 dni, drugače v 4 dneh.

3. Polna zoritev. V tem času je seme že toliko trdo, da se z nohtom ne da več preklati, pač pa je še upogljivo. Steblo je docela rumeno.

4. Zrelost. V tem času je seme popolnoma trdo ter se zrno lahko izlušči. Steblo je krhko.

Prisiljeno dozoritev povzročajo gobe, mrčes in največkrat dolgotrajna suša. Kakor so dognale razne preiskave, obstoji ta dozoritev v tem, da preneha rast zrna z začetkom rumene zoritve. Takisto se je tudi dognalo, da nima nikake hasni, ako se od dobe pušča dalje rasti, kajti zrnje ne pride do polne zoritve ali celo zrelosti, nasprotno se dela še škoda s tem da zrnje v vetrovnem času jako rado izpada; ravno tako tudi pri žetvi, vezanju nakladanju in razkladanju. Pri tem se vsaj toliko zrnja pogubi, kolikor je bilo vsejanega. Vihar izlušči veliko množino zrnja in ravno najboljšega. Poleg raznih izgub na zrnju je pa čakanje na zrelost prisiljene zoritve tudi slami na kvar, ker postane neokusna in neprebavna, toraj za živinsko pičo neporabna; istotako pa je tudi neporabna zaradi prevelike krhkosti za tehtične svrhe. Čim dalje se čaka z žetvijo, toliko več plevelnih semen zraste ter izpada.

Žito pa, katero se zgodaj, t. j. v začetku rumene zoritve požanje, se ne sme speljati, marveč se mora pustiti, da v kopicah dozori. Svoj čas se je mislilo, da se zgodi z žitom s tem, da v kopicah dozori, bogsigavedi kakšna posebna sprememba — no v istini pa se samo nekoliko vode v zrnju osuši. A. L.

Krmljenje s slamo.

1. Slame ne smemo nikdar imeti za glavno krmo, ker ima v primeri s svojim obsegom premalo redilnih snovij v sebi, zraven pa je še zategla in težko prebavna.

2. Ako se pa poklada slama v pravi množini in kot postranska hrana, koristi najprej s tem, da sili živali drugo, z njo vred podano boljše krmo počasneje žvečiti, bolj z zobmi razdrobiti in zadostno osliniti. Poleg tega dražijo rudninske snovi, zlasti kremikova kislina, ki se nahaja v slami, prebavila, da se krepkeje gibljejo, in pospešuje s tem prebavljanje. Dalje služi slama za to, da daje krmi potrební obseg, ktereга mora imeti, ako naj jo prežvekovalci v želodčnih oddelkih prav in natančno prebavijo. Naposled je slama pripravna zlasti za to, da napravi pravo in primerno razmerje med redilnimi snovmi v krmi in da prepreči slabe učinke mehke ali vodene krme.

3. Popolnoma drugače deluje slama, če se polaga v pravem razmerju z redilno krmo (po obsegu k večjemu polovica vse krme) in drugače, če je glavna ali celo edina hrana. V prvem slučaju pomnoži vrednost drugih redilnih sredstev, in živali se lahko okoristijo s tečnimi in dražečimi deli, ki se nahajajo v njej. V drugem slučaju se zmanjša pri živalih slast do jedi in prebavila ne morejo dosti prebaviti sicer že obsežne slamnate krme.

4. Če se v nekterih spisih bere: „Slama zado- stuje mirujočim živalim“ je to pomota. Če se le nekaj tednov živali neprestano hranijo s slamo, shujšajo, zgube vsako veselje in notranja prebavila se poškodujejo. Ako se živali še dalje neprenehoma krmijo s slamo, oslabé popolnoma in nazadnje lahko poginejo vsled pomankanja redilnih sokov. Na vsak način je škodljivo, če polagamo samo ali pa mnogo slame.

5. Kdor je prisiljen krmiti mnogo slame, požanje naj vsaj žito tem preje in naj ne čaka, da postane slama zrela in popolnoma suha. Ko prično bilke rumeneti, slama nima le še precej redilnih snovij v sebi, ampak je tudi zrnje najtežje in najizdatnejše. Pripomniti je tudi še, da ima vsaka slama v prvih štirih mesecih po žetvi večjo redilno vrednost kakor pa pozneje.

6. Slama jarine ima povprečno tretjino več redilne vrednosti kakor slama ozimine.

S čim je mazati sadno drevje, da se odstrani mah? Da odstranite, mah raz sadno drevje, namažite je jeseni z apnenim beležem, kteremu dodajte nekoliko krvi, da bode belež bolj držal. Spomladi drevje ostrgajte. Če bodete tako ravnali vsako leto, imelo bo drevje lepo gladko lubad ter vam bogato poplača trud s čvrsto rastjo in z rodovitnostjo.

So krave, ki žro cunje in isto tako delajo njeni mladiči, tako da ni varna pred njimi nobena obleka. Kaj je temu vzrok, ali se da odpraviti in kako? Odgovor: Da živina žre cunje, gloda les, grize dlako, živino itd ni razvada, temveč neki nagon, ki je posledica bolezni v prebavilih. To bolezen dobi goved, ki je krmljena s slabo prazno krmo, zlasti s kislim senom ali sploh s senom, ki je rastlo na vlažnih

le. Glavni vzrok je pomanjkanje apna v krmi. Če se ta nedostatek odstrani, pa goved sama od sebe izgubi poželenje po takih rečeh. Pokladajte toraj boljše in tečnejšo krmo, ob enem pa klajno apno. Mokre travnike osušite, ter jih gnojite z Tomasovo gnojilno, s kajnitom in z apnom, in pridelovali bode te krmo, ob kateri živina ne bo dobila nikdar te bolezni. Za zdravilo pa precej pričnite redno rabiti klajno, t. j. pričiščeno fosforovokislo apno.

Imamo kokoš, ki nese vedno mehka jajca. Kaj je temu vzrok in kako od pomoči? Odgovor: Da kokoš nese mehka jajca, je vzrok pomanjkanje apna. Prostor, kjer kokoši hodijo, mora biti posut z apnenim peskom, da ga kokoši po potrebi jedo. Kakšna posebno pridna kokoš pa vzlic temu ne more v sebi sproti tvoriti toliko apna, iz kterega so jajčne lupine, kolikor ga potrebuje, zato léže mehka jajca. Takim kokošim, kakor sploh vsem, je kaj koristno mešati med pičo klajnega apna.

Imam mnogo prekuhanega brinovega zrnja. Ali ga morem porabiti za gnoj, če ga pomešam med mešanec ali pa med hlevski gnoj? Odgovor: Prekuhanega brinove jagode morate na ta način prav dobro porabiti za gnoj, vendar Vam bolj svetujemo podelati jih v mešanec, ker se v dobro obdelanem mešancu bolj razkrojijo in za gnojenje pripravijo. Zlasti priporočamo, mešanec večkrat polivati z gnojnico.

Kako se prasičem odpravijo uši? Odgovor: Uši prasičem odpravite na najpripottejši način, če jih mažete na ušivih mestih z močno tobakovo vodo. Ta voda zanesljivo umori vse uši, ne pa gnid, zato je mazanje čez 4—5 dni ponoviti, da se pomoré še one uši, ki se pozneje izležejo.

Ali smem on najemnika lova tirjati povračilo za škodo, ktero dela lisica? Ravno kar mi je zopet podnevi izpred hiše pobrala 10 komadov perutnine. Odgovor: Zakon pozna dve vrsti divjačine; ena vrsta so one živali, ktere se smejo streljati le ob določenem času, druga vrsta so pa one škodljive živali, ki se vsak čas smejo pobijati. Najemnik lova je dolžan povrniti le ono škodo, ktero naredé živali, ki vživajo varstvo, nikakor pa ne ono, ktero naredé živali brez varstva, n. pr. lisica, jazbec i. t. d. Lisico smete na svojem dômu zasledovati kakor hočete, le če jo vjamete ali ubijete, jo morate izročiti najemniku lova.

Ali ima že rabljeno čreslo kaj redilnih snovij v sebi, ali je porabno za na vrt ali za mešanec? Odgovor: Rabljeno čreslo je brez gnojilne vrednosti, vendar tvori v zemlji nekoliko sprstenine in zboljšuje zemljo v fisikalnem oziru, ker je rahlja in jo dela sposobnejšo, da pridržuje vlago. Čreslo prav dobro služi za nasteljo in za mešanec, zlasti se dela z njim tam jako izboren mešanec, kjer je na razpolaganje straniščnik.

Trut pri prasičih. Pri oslabljenih živalih, ki so skotile, in pri težavnih porodih, če se je svinja zelo napenjala, se večkrat pripeti, da se maternica preobrne in se pokaže s svojo notranjo stranjo zunaj života; ona takorekoč vun uide. To imenujemo trut.

Trut je pri svinji jako neprijeten, ker se žival

vdevanju izstoplega dela maternice z vso silo brani, vrhu tega si pa tudi lahko poškodeje maternico, ker nemirno semtertje dirja, vsled česar se ta vneme in svinja lahko pogine. Trut je toraj treba kar najhitreje popraviti.

Najbolje se to naredi, če na obe zadnji nogi privežemo vrv, ter svinjo v zadnjem delu dvignemo. Na ta način se dá trut navadno prav hitro popraviti. Predno se pa to zvrši, je treba preobrnjeno maternico prav dobro izprati z mlačno galunovo vodo, ki se dobi, če se 3 litrom vode primeša 30 gramov galuna. Ko je delo dovršeno, je v nožnico vlti še kaka 2 litra mlačne galunove vode. To je najpripottejši način zdraviti trut pri svinjah.

Loterijske številke.

Trst, dne 27. julija: 8, 68, 81, 47, 43.
Gradec, dne 3. avgusta: 24, 69, 34, 33, 22.

Štev. 32205.

Razglas.

V svrhu pokončavanja prave trsne rose (*Oidium Tuckeri*) oddaja deželno poskuševališče v Gradci, (Heinrichstrasse šte. 39) kakor tudi deželno poskuševališče v Mariboru žvepleni prah v vrečah po 50 kilogramov za ceno 8 kron (16 kron 100 kilogramov). Manj kot 50 kilogramov se ne odda.

Naročevalci z natančnim naslovom (zadnja pošta, zadnja železnična postaja), naj se tedaj obrnejo na eno obeh gori navedenih poskuševališč. Z naročitvijo je poslati ob enem tudi denarno svoto.

Žvepleni prah je najfinejše vrste (90 do 95° finosti), in se isti od strani zvedencev kmetijske družbe pred odpošiljatvijo na čistosti in finosti preišče,

Vsaki pošiljatvi pridejalo se bode kratkoobsežno navodilo o rabi.

Gradec, dne 5. avgusta 1901.

Od štajerskega deželnega odbora.

280 Edmund grof Atems m. p.

Dva učenca * * * * * se sprejmeta takoj

v trgovino z manufakturnim blagom pri firmi: 281
Rajm. Sadnik & Comp. v Ptui.

Priden fant
z dobrimi spričevali, zmožen nemščine in ki razume vrtna in ročna dela, se takoj sprejme v službo pri rudarskem nadzorniku Gutmann u v Celji. 282